

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจได้คาดหวังว่าจะได้รับจากการสอบบัญชีและระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจได้รับจากการสอบบัญชีธุรกิจที่ศึกษาเป็นนิติบุคคลขนาดกลางและขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป

โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามจากธุรกิจที่สุ่มตัวอย่างจำนวน 313 ราย จากธุรกิจทั้งสิ้นจำนวน 1,700 ราย และรวบรวมข้อมูลที่ได้มาโดยทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เปรียบเทียบ นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลจากหนังสือเอกสารและการค้นคว้าแบบอิสระที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลของผู้ที่ตอบแบบสอบถามสามารถสรุปได้ดังนี้

ธุรกิจที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นธุรกิจให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 32.20 และธุรกิจผลิตสินค้าคิดเป็นร้อยละ 29.20 โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชีการเงินหรือสมุหบัญชีของธุรกิจ ขนาดของธุรกิจเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีทุนจดทะเบียนอยู่ระหว่าง 10 ล้าน ถึง 50 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 48.20 และทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 10 ล้านคิดเป็นร้อยละ 30.70 และมียอดขายต่ำกว่า 10 ล้านคิดเป็นร้อยละ 32.10 และไม่เกิน 50 ล้าน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ตลอดจนธุรกิจที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้สำนักงานสอบบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพมหานครคิดเป็นร้อยละ 76.60 และ 17.50 ตามลำดับ

การสรุปผลการศึกษา

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจของธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการสอบบัญชี โดยศึกษาระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจคาดหวังจากการสอบบัญชีและระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจได้รับจริงจากประสบการณ์ภายหลังการให้บริการ พร้อมทั้งทำการเปรียบเทียบผลแตกต่างระหว่างระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจคาดหวังและที่ธุรกิจพึงพอใจ พบว่า

ในด้านของความน่าเชื่อถือนั้น ธุรกิจคาดหวังจะได้รับความพึงพอใจในระดับสูงมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องการให้ทีมงานตรวจสอบมีความรู้ด้านบัญชีและการสอบบัญชีเป็นอย่างดีและมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตร่วมอยู่ในทีมงานตรวจสอบ ในขณะที่ภายหลังจากการให้บริการระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการให้บริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตามการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่าความพึงพอใจต่อการที่ทีมงานตรวจสอบได้ศึกษาระบบการควบคุมภายในของธุรกิจก่อนที่จะเข้า

ทำงานตรวจสอบมีระดับความพึงพอใจต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าธุรกิจที่ตอบแบบสอบถาม
ประมาณครึ่งหนึ่งมีระบบการควบคุมภายในในระดับพอใช้และควรปรับปรุงทำให้คาดหวังที่จะให้
ผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญต่อการควบคุมภายในของธุรกิจมากขึ้น นอกจากนี้ความพึงพอใจที่
ได้รับต่ำกว่าความคาดหวังมากที่สุดในเรื่องของการที่ทีมงานตรวจสอบมีประสบการณ์ในการตรวจ
สอบและการมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตร่วมอยู่ในทีมงาน

ในด้านของการตอบสนองความต้องการของลูกค้านั้น ธุรกิจคาดหวังจะได้รับความพึง
พอใจในระดับสูง ในขณะที่ภายหลังจากการใช้บริการระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการใช้
บริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้พบว่าความพึงพอใจที่ได้รับต่ำกว่า
ความคาดหวังมากที่สุดในเรื่องของการที่ทีมงานตรวจสอบบัญชีได้แจ้งให้ลูกค้าทราบถึงความคืบ
หน้าของกระบวนการสอบบัญชี และความสะดวกในการติดต่อทีมงานตรวจสอบบัญชี

ในด้านของความปลอดภัยจากการใช้บริการพบว่า ธุรกิจคาดหวังจะได้รับความพึงพอใจ
ในระดับสูง ในขณะที่ภายหลังจากการใช้บริการระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการใช้บริการโดย
ภาพรวมอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้พบว่าความพึงพอใจที่ได้รับต่ำกว่าความคาด
หวังมากที่สุดในเรื่องของการคาดหวังให้ทีมงานตรวจสอบบัญชีมีความระมัดระวังในการสอบบัญชี
เพื่อให้การจัดทำบัญชีของธุรกิจให้ตรงตามมาตรฐานการบัญชี

ในด้านของความเอาใจใส่ในการให้บริการสอบบัญชี พบว่าธุรกิจคาดหวังที่จะรับความ
พึงพอใจในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการ
ทำงานของธุรกิจ ในขณะที่ภายหลังจากการใช้บริการระดับความพึงพอใจที่ได้รับโดยภาพรวมอยู่
ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้พบว่าความพึงพอใจที่ได้รับต่ำกว่าความคาดหวัง
มากที่สุดในเรื่องของการคาดหวังให้ผู้บริหารของสำนักงานสอบบัญชีออกตรวจร่วมกับทีมงาน
ตรวจสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอและความกระตือรือร้นและความยินดีในการให้ความช่วยเหลือธุรกิจ
ของสำนักงานสอบบัญชี

ในด้านของรูปลักษณะของสำนักงานสอบบัญชี พบว่าธุรกิจคาดหวังที่จะรับความพึงพอใจ
ในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธุรกิจต้องการตรวจสอบบัญชีได้ปฏิบัติตามมรรยาทของผู้สอบบัญชี
ทีมงานตรวจสอบบัญชีใช้อุปกรณ์การสอบบัญชีที่ทันสมัย สามารถให้บริการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ในขณะที่ภายหลังจากการใช้บริการระดับความพึงพอใจที่ได้รับโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง แต่
ความพึงพอใจต่อจำนวนพนักงานตรวจสอบบัญชีในสำนักงานและสำนักงานตรวจสอบบัญชีเป็น
องค์กรใหญ่มีระดับต่ำที่สุดและอย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้พบว่าความพึงพอใจที่ได้รับต่ำกว่า
ความคาดหวังมากที่สุดในเรื่องของการที่สำนักงานตรวจสอบบัญชีสามารถให้บริการด้านอื่น ๆ ที่

เกี่ยวข้อง เช่น การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การวางระบบบัญชี การตรวจสอบภายในและทีมงาน ตรวจสอบใช้อุปกรณ์การสอบบัญชีที่ทันสมัย เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสอบบัญชี

ผลสรุปจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับค่าเฉลี่ยของความคาดหวังของธุรกิจต่อการใช้บริการสอบบัญชีและความพึงพอใจที่ได้รับจริงจากการใช้บริการสอบบัญชีทั้ง 5 ด้านซึ่งประกอบด้วย ด้านความน่าเชื่อถือ การตอบสนองความต้องการของลูกค้า ความปลอดภัย การดูแลเอาใจใส่ และด้านรูปลักษณ์ของสำนักงานสอบบัญชี ปรากฏผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีทิศทางที่แสดงว่าค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจที่ได้รับจากการสอบบัญชีต่ำกว่าความคาดหวัง อย่างไรก็ตาม ธุรกิจส่วนใหญ่ได้คาดหวังต่อการใช้บริการในระดับสูงและได้รับความพึงพอใจโดยส่วนใหญ่ในระดับสูงเช่นกัน ซึ่งส่งผลให้ธุรกิจส่วนใหญ่ยังไม่ต้องการที่จะเปลี่ยนการใช้ผู้สอบบัญชีในปัจจุบัน

ข้อค้นพบจากการศึกษา

1. จากการศึกษาเปรียบเทียบโดยศึกษาระดับผลจากการศึกษาความพึงพอใจของธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการสอบบัญชี โดยศึกษาระดับความพึงพอใจแบ่งตามกลุ่มธุรกิจที่เลือกใช้สำนักงานสอบบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจคาดหวังจากการสอบบัญชี และระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจได้รับจริงจากประสบการณ์ภายหลังการใช้บริการ พร้อมทั้งเปรียบเทียบผลแตกต่างระหว่างระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจคาดหวังและที่ธุรกิจพึงพอใจในแต่ละกลุ่มธุรกิจ พบว่ามีความความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจคาดหวังจะได้รับจากการสอบบัญชีและระดับความพึงพอใจที่ธุรกิจได้รับจริงจากการใช้บริการการสอบบัญชี ในด้านของความน่าเชื่อถือของทีมงานตรวจสอบ การตอบสนองความต้องการของธุรกิจ ความปลอดภัยในการใช้บริการ การเอาใจใส่ของทีมงานตรวจสอบและรูปลักษณ์ของสำนักงานสอบบัญชีที่ใช้บริการ

2. จากการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการสอบบัญชีของธุรกิจที่เลือกใช้สำนักงานสอบบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับความพึงพอใจของธุรกิจที่ใช้บริการของสำนักงานสอบบัญชีทั้งในจังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในระดับสูง แต่อย่างไรก็ตามความพึงพอใจที่ได้รับยังคงต่ำกว่าความคาดหวังในระดับที่มีนัยสำคัญเช่นกัน ทั้งในด้านของคุณภาพการบริการ ความปลอดภัยในการใช้บริการ การดูแลเอาใจใส่ของทีมงานของผู้สอบบัญชีและด้านภาพลักษณ์ของทีมงานของผู้สอบบัญชี

3. แม้ว่าผลจากการศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจจะพบว่ามีมีความความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างระดับความพึงพอใจที่ ธุรกิจคาดหวังจะได้รับจากการสอบบัญชี และระดับ

ความพึงพอใจที่ธุรกิจได้รับจริงจากการใช้บริการการสอบบัญชี ในด้านของความน่าเชื่อถือของทีมงานตรวจสอบ การตอบสนองความต้องการของธุรกิจ ความปลอดภัยในการใช้บริการ การเอาใจใส่ของทีมงานตรวจสอบและรูปลักษณ์ของสำนักงานสอบบัญชีที่ใช้บริการ แต่ธุรกิจโดยส่วนใหญ่ไม่ต้องการที่จะเปลี่ยนการใช้ผู้สอบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นการใช้ผู้สอบบัญชีรายใหม่ เนื่องจากการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีในปัจจุบันเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างมากและเป็นเรื่องสำคัญ อีกทั้งสำนักงานสอบบัญชีและจำนวนผู้สอบบัญชีในปัจจุบันมีจำนวนไม่เพียงพอต่อธุรกิจที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นปัญหาที่หลายหน่วยงานกำลังแก้ไขปัญหา การที่จะเปลี่ยนผู้สอบบัญชีเพื่อไปใช้ผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพสูงขึ้น ย่อมอาจหมายถึงอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจสอบที่สูงขึ้น เนื่องจากธุรกิจสอบบัญชีที่มีคุณภาพในปัจจุบันมีอัตราค่าธรรมเนียมที่สูงมาก ดังนั้น ธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นธุรกิจขนาดกลางจึงอาจจะไม่สามารถยอมรับในค่าใช้จ่ายที่อาจต้องเพิ่มขึ้นดังกล่าวได้ เนื่องจากพิจารณาเปรียบเทียบถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและต้นทุนที่จะต้องเพิ่มมากขึ้นแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมกับความต้องการของธุรกิจ

4. งานวิจัยนี้ให้ผลสรุปที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยลักษณ์ หลีสิน เรื่องพฤติกรรมของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่และนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือในการเลือกใช้บริการที่ปรึกษาทางด้านบัญชีซึ่งรวมถึงสำนักงานให้บริการการตรวจสอบบัญชี พบว่าเหตุผลในการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่ปรึกษาทางด้านบัญชีที่ไม่ได้มาตรฐาน อันหมายถึง สำนักงานสอบบัญชีที่มีได้เป็นสำนักงานบัญชีขนาดใหญ่ห้าอันดับแรกของโลก (Big Five Firms) มีสาเหตุหลักเรียงตามลำดับการให้ความสำคัญส่วนใหญ่มาจาก เหตุผลดังต่อไปนี้¹⁸

- อันดับ 1 ค่าบริการถูก
- อันดับ 2 มีสำนักงานอยู่ที่เชียงใหม่
- อันดับ 3 ทำงานมีประสิทธิภาพ
- อันดับ 4 ใช้บริการมานานแล้ว

ซึ่งเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับพฤติกรรมของธุรกิจผู้ตอบแบบสอบถามและอาจเป็นเหตุผลที่สนับสนุนเหตุการณ์ที่ธุรกิจในจังหวัดเชียงใหม่ยังคงต้องการใช้สำนักงานสอบบัญชีเดิมอยู่แม้ว่าจะไม่ได้รับความพึงพอใจในการใช้บริการสอบบัญชีเท่ากับที่ธุรกิจได้คาดหวังไว้

¹⁸ ปิยลักษณ์ หลีสิน , พฤติกรรมของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่และนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือในการเลือกใช้บริการที่ปรึกษาทางด้านบัญชี, การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2543, หน้า 43.

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. สำนักงานสอบบัญชีต้องพัฒนาและปรับปรุงในด้านความน่าเชื่อถือโดยเน้นในเรื่องของการศึกษาระบบควบคุมภายในก่อนเข้าทำการตรวจสอบ การฝึกอบรมทีมงานตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบและในทีมงานตรวจสอบควรมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตร่วมอยู่ในทีมงานตรวจสอบเพื่อให้ลูกค้าเชื่อถือในการให้บริการสอบบัญชีมากขึ้น
2. สำนักงานสอบบัญชีควรมีปรับปรุงการให้บริการด้านการตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของการให้ทีมงานตรวจสอบแจ้งความคืบหน้าของกระบวนการสอบบัญชีต่อลูกค้าเป็นระยะเพื่อให้ลูกค้าทราบความคืบหน้าของงานตรวจสอบ พร้อมทั้งปัญหาของธุรกิจที่ทีมงานตรวจสอบพบในขณะตรวจสอบเพื่อให้งานตรวจสอบราบรื่นและเสร็จทันตามกำหนดเวลา ตลอดจนควรให้ความสะดวกต่อลูกค้าเพื่อให้ลูกค้าสามารถติดต่อกับทีมงานตรวจสอบบัญชีได้ตลอดเวลาเพื่อเพิ่มความประทับใจในการใช้บริการจากสำนักงานสอบบัญชี
3. สำนักงานสอบบัญชีควรเพิ่มระมัดระวังในการสอบบัญชีเพื่อให้การจัดทำบัญชีของธุรกิจให้ตรงตามมาตรฐานบัญชี รวมทั้งควรมีการสื่อสารและอธิบายให้ความเข้าใจแก่ธุรกิจให้สามารถจัดทำบัญชีของธุรกิจให้ตรงตามมาตรการบัญชีมากขึ้น โดยให้คำอธิบายที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงแก้ไขวิธีการหรือนโยบายในการจัดทำบัญชีหรือการปรับปรุงแก้ไขรายการและข้อผิดพลาดที่ตรวจพบจากการตรวจสอบบัญชี
4. สำนักงานสอบบัญชีควรให้ความเอาใจใส่ในการให้บริการมากขึ้น โดยผู้บริหารของสำนักงานสอบบัญชีออกตรวจร่วมกับทีมงานตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าธุรกิจที่เป็นลูกค้าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ควรให้ความดูแลเอาใจใส่โดยทักทายกัน ตลอดจนทีมงานตรวจสอบควรเพิ่มความกระตือรือร้นและความยินดีในการให้ความช่วยเหลือธุรกิจที่เป็นลูกค้ามากขึ้นไม่ว่าจะอยู่ในช่วงเวลาที่เข้าทำการตรวจสอบหรือช่วงเวลาอื่น ๆ ที่ทีมงานยังไม่ได้เข้าทำการตรวจสอบบัญชี
5. สำนักงานสอบบัญชีควรมีจำนวนพนักงานสอบบัญชีในปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอต่อปริมาณงานที่ทำการตรวจสอบ อีกทั้งควรกำหนดให้พนักงานตรวจสอบบัญชีที่เคยทำการตรวจสอบแล้วเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีในปีต่อ ๆ ไป เพื่อให้สามารถเข้าใจธุรกิจและมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบและควรให้การพัฒนาทีมงานตรวจสอบใช้อุปกรณ์การสอบบัญชีที่ทันสมัยเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับปริมาณข้อมูลสารสนเทศทางบัญชีที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการบันทึกข้อมูล นอกจากนี้ ควรพัฒนาในสำนักงานสอบบัญชีเป็นสำนักงานขนาดใหญ่ที่มีความ

มันคงต่อไป ตลอดจนควรเพิ่มบริการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ลูกค้าสามารถให้บริการและขอคำแนะนำปรึกษาได้ในทุกด้าน

6. สำนักงานสอบบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ควรพัฒนาให้การปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีมีคุณภาพทัดเทียมกับสำนักงานบัญชีขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ธุรกิจมีความน่าเชื่อถือและการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการสอบบัญชีในปัจจุบันนับวันยิ่งจะเพิ่มความสำคัญมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก็ย่อมต้องการที่จะทราบถึงข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ ผู้สอบบัญชีเป็นบุคคลภายนอกที่จะเป็นผู้แสดงความเห็นต่องบการเงินที่นักบัญชีจัดทำขึ้นว่าถูกต้องหรือเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจยิ่งขึ้นจากการบริหารข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ดังกล่าว

7. ภาครัฐบาลและเอกชน ควรให้การสนับสนุนและมีนโยบายในการพัฒนาวิชาชีพสอบบัญชีให้ได้รับความสนใจและมีการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้นทั้งทางด้านบุคลากรและงบประมาณ ตลอดจนแนะแนวทางแก้ไขปัญหาจำนวนผู้สอบบัญชีที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนธุรกิจและการจัดฝึกอบรมผู้อยู่ในวิชาชีพสอบบัญชีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและคุณภาพของผู้สอบบัญชีให้สูงขึ้น

ข้อจำกัดของการศึกษา

1. ผู้ศึกษาไม่ค่อยได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม นอกจากนั้นแบบสอบถามจำนวนมากถูกส่งกลับมาจากภายหลังเนื่องจากที่อยู่กลุ่มตัวอย่างแจ้งไว้กับสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดเชียงใหม่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนกลุ่มตัวอย่างบางรายได้ปิดกิจการ โดยผู้ศึกษาได้รับการตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 44 และประมวลผลจากข้อมูลของแบบสอบถามในจำนวนดังกล่าว

2. ธุรกิจที่ตอบแบบสอบถามเป็นธุรกิจที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ซึ่งอาจมีแนวโน้มทำให้ผลที่ได้จากการศึกษาไม่สามารถสรุปผลได้กับธุรกิจจังหวัดอื่น ๆ

การศึกษาต่อเนื่อง

นอกจากการศึกษาในครั้งนี้แล้ว หากมีการศึกษาต่อเนื่องต่อไปควรจะทำการศึกษาในกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มธุรกิจในนิคมอุตสาหกรรม กลุ่มธุรกิจขนาดเล็กที่ใช้บริการการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีภาษีอากร เป็นต้น และพิจารณาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจในการสอบบัญชีอีกด้วย